

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за пътищата

(Обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 87 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 1, ал. 1 след думите „финансирането на пътищата” се поставя запетая и се добавя „както и с управлението на безопасността на пътната инфраструктура”.

§ 2. В чл. 5, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В основния текст след думата „Пътищата” се добавя „(пътната инфраструктура)”.

2. В т. 1 след думата „обхват” се добавя „на пътя”.

§ 3. В чл. 9 се създава ал. 6:

„(6) Контролът на организацията на движението и на дейностите по ал. 3 се осъществява от оправомощени длъжностни лица на службите за контрол на Министерството на вътрешните работи и на собственика на пътя (улицата, която едновременно е участък от републикански или общински път) или на администрацията, управляваща пътя, в съответствие с изискванията, определени с наредбите по чл. 3, ал. 3 от Закона за движението по пътищата.”

§ 4. В чл. 10а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5:

а) основният текст се изменя така:

„(5) При заплащане на винетната такса се издава ценна книга, наречена „винетка”, която удостоверява правото на ползване на републиканските пътища, като:”

б) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „на който в указаното поле е вписан ръчно регистрационният номер на пътното превозно средство”;

в) създава се т. 6:

„6. при промяна на регистрационния номер на пътното превозно средство собственикът или ползвателят доказва валидността на залепения винетен стикер с представяне на удостоверение за смяна на регистрационния номер на управляваното пътено превозно средство, издадено от структурите на Министерството на вътрешните работи.”

2. В ал. 12 след думата „Final” се поставя запетая и се добавя „Резолюция СЕМТ/СМ(2005)9 FINAL, Резолюция ITF/TMB/TR(2008)12”.

3. Създава се ал. 13:

„(13) Председателят на управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура” одобрява със заповед графичното оформление на различните групи и видове винетки. Заповедта за графичното оформление на различните групи и видове винетки за съответната година се обнародва в „Държавен вестник” в срок до 30 ноември на предходната година.”

§ 5. В чл. 10в се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) При условията на ал. 1 от заплащане на винетна такса се освобождават лицата или семействата, отглеждащи деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 6. В чл. 10е се създава ал. 3:

„(3) При влизане в страната на съответния граничен контролно-пропускателен пункт пътни превозни средства с българска и чуждестранна регистрация, които не притежават валиден винетен стикер, заплащат винетна такса и получават валиден винетен стикер за съответната категория съгласно чл. 10а, ал. 7 от специализираното звено на Агенция „Митници”.”

§ 7. Създава се чл. 10ж:

„Чл. 10ж. За състав от пътни превозни средства – влекач с полуремарке или товарен автомобил с ремарке, който извършва комбиниран транспорт по смисъла на чл. 56 от Закона за железопътния транспорт, при придвижването му от границата до най-близкия интермодален терминал и

обратно не се събира винетна такса, когато за конкретния превоз на борда на пътното превозно средство се намира удостоверение за вътрешен комбиниран превоз на територията на Република България по образец, утвърден от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.”

§ 8. В чл. 20, ал. 1, т. 1 след думата „развитието” се добавя „и за управлението на безопасността”.

§ 9. В чл. 21, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 5 след думата „проектиране” се добавя „оценки на въздействието върху пътната безопасност и одити за пътна безопасност” и се поставя запетая;

2. Точка 7 се отменя.

3. В т. 9 думите „и на общинските” се заличават.

4. Създават се т. 17 - 20:

„17. организира планирането и възлагането на оценка на въздействието върху пътната безопасност и одити за пътна безопасност на съответния етап от планирането, от инвестиционното проектиране, при предварителното въвеждане в експлоатация на пътя и при неговата начална експлоатация в случаите, предвидени с този закон;

18. одобрява план за пътна безопасност и докладите на одиторите за пътна безопасност и взема съответните решения за всяка конкретна пътна инфраструктура;

19. води публичен регистър на одиторите за пътна безопасност;

20. извършва периодични инспекции за безопасност на пътната инфраструктура с оглед проверка на характеристиките, свързани с пътната безопасност, и установяване на несъответствията с тях, които налагат предприемане на мерки за предотвратяване на пътнотранспортни произшествия по пътищата от републиканската пътна мрежа, в случаите, предвидени с този закон.”

§ 10. В глава пета се правят следните изменения и допълнения:

1. Наименованието на глава пета се изменя така:

„Изграждане, ремонт, поддържане и управление на безопасността на пътната инфраструктура”

2. В чл. 36а:

а) в ал. 2, т. 1 думите „от директора на съответното областно пътно управление” се заменят с „от кметовете на съответните общини или от собственици на пътя”;

б) в ал. 6 се създава т. 5:

„5. когато не са извършени оценка на въздействието върху пътната безопасност и одит за пътна безопасност на републиканските пътища, включени в трансевропейската пътна мрежа, от компетентните лица по чл. 36д, ал. 4 и 5.”

3. Създават се чл. 36б – 36з:

„Чл. 36б. (1) Управлението на безопасността на пътната инфраструктура включва задължително провеждането на следните процедури: оценка на въздействието върху пътната безопасност, одит за пътна безопасност, управление на безопасността на пътната мрежа и периодични инспекции за безопасност, възлагани или извършвани от агенцията.

(2) Процедурите, свързани с управлението на безопасността на пътната инфраструктура, се прилагат за републикански пътища (автомагистрала и пътища от първи и втори клас), които са част от трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България, независимо дали се намират в етап на планиране, проектиране, строителство или експлоатация.

(3) Администрациите, управляващи пътя, могат да прилагат изискванията на ал. 1 за републиканските пътища, които не са част от трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България, и за общинските пътища.

Чл. 36в. Оценката на въздействието върху пътната безопасност за инфраструктурни проекти се извършва задължително на етап планиране преди одобряване на инвестиционните проекти за пътна инфраструктура или на съществено изменение на съществуващата пътна мрежа. Оценката на въздействието върху пътната безопасност включва извършването на стратегически сравнителен анализ на въздействието на нов път или на съществено изменение на съществуващата пътна мрежа върху безопасността на пътната мрежа.

Чл. 36г. (1) Одитът за пътна безопасност е неразделна част от процеса на проектиране на пътната инфраструктура и от оценката за съответствие на строежите по чл. 142, ал. 4 и 5 от Закона за устройство на територията (ЗУТ).

(2) Одитът за пътна безопасност се извършва задължително на следните етапи: преди съгласуване и одобряване на инвестиционния проект – идеен и технически/работен, при предварителното въвеждане в експлоатация на пътя и при неговата начална експлоатация.

Чл. 36д. (1) Оценката за съответствие на проектните характеристики на инфраструктурния проект по чл. 36г, ал. 1 се извършва съгласно чл. 142, ал. 6 от ЗУТ.

(2) В случаите, когато оценката за съответствие се извършва съгласно чл. 142, ал. 6, т. 2 от ЗУТ от консултант, който отговаря на изискванията на чл. 166 – 168 от ЗУТ, той трябва да има в състава си най-малко един одитор за пътна безопасност, който отговаря на изискванията на ал. 4 и 5.

(3) В случаите, когато оценката за съответствие се извършва съгласно чл. 142, ал. 6, т. 1 от ЗУТ, докладът на одитора за пътна безопасност е неразделна част от доклада на експертния съвет на одобряващата администрация.

(4) Одиторът за пътна безопасност трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да притежава професионална квалификация с доказателства за професионален опит и най-малко 5-годишен стаж в областта на пътната безопасност;

2. да е преминал обучение в областта на пътното проектиране, техниката на пътна безопасност и анализа на произшествия по програма, утвърдена от министъра на регионалното развитие и благоустройството и от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

3. да притежава сертификат за професионална квалификация, издаден въз основа на преминато обучение по т. 2, и успешно положен изпит от висши технически училища в областта на строителството, акредитирани по реда на Закона за висшето образование или по реда на съответното законодателство на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

(5) Одиторът по ал. 4 може да участва в екипите на не повече от двама консултанти по ал. 2 и няма право да извършва одити на инфраструктурен проект, в случай че е участвал при неговото планиране, проектиране или експлоатация.

(6) Сертификатът по ал. 4, т. 3 се преиздава на пет години по ред, определен с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, съгласувана с министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и с министъра на вътрешните работи.

(7) Обхватът и съдържанието на оценката на въздействието върху пътната безопасност и на одита за пътна безопасност, условията и редът за извършването им и за придобиване и признаване на професионалната квалификация на одиторите за пътна безопасност се определят с наредбата по ал. 6.

(8) С наредбата по ал. 6 се определят и списъкът на висшите технически училища за строителство по ал. 4, т. 3, в които да се провежда обучението, изискванията към лицата, които извършват обучението по ал. 4, т. 2, изпитът и издаването на сертификат за професионална квалификация на одиторите за пътна безопасност, съставът на изпитната комисия, обхватът на изпитната материя и начинът на оценяване.

Чл. 36е. Одиторът за пътна безопасност удостоверява съответствието на проектните характеристики с изискванията за пътна безопасност на всеки етап съгласно чл. 36г, ал. 2 с доклад, в който се посочват критичните проектни елементи по отношение на безопасността. Когато в процеса на одита се установят опасни характеристики, проектът следва да бъде коригиран преди края на съответния етап. Агенция „Пътна инфраструктура“ отговаря за отразяването в проекта на препоръките относно безопасността, направени с одитния доклад.

Чл. 36ж. (1) Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез териториалните си звена и съответните служби за контрол на безопасността на движението по пътищата на Министерството на вътрешните работи установяват и обезопасяват ежегодно участъците с висока концентрация на пътнотранспортни произшествия.

(2) Органите по ал. 1 извършват категоризиране на участъците от пътя с висока концентрация на произшествия и на безопасността на пътната инфраструктура най-малко веднъж на всеки три години въз основа на извършен тригодишен анализ от проведените инспекции при експлоатацията на пътната инфраструктура.

(3) Условията, редът и критериите за установяване и обезопасяване на участъците с висока концентрация на произшествия и за категоризиране на безопасността на пътната инфраструктура са определени с наредбата по

чл. 14, ал. 2 от Закона за движението по пътищата. С наредбата се определят и изискванията към протокола, съставян от службите за контрол на Министерството на вътрешните работи за всяко пътно произшествие, настъпило на пътната инфраструктура и предизвикало смърт.

(4) Пътните участъци с по-голям приоритет съгласно съставения списък в резултат на категоризирането на пътната инфраструктура с висока концентрация на произшествия и категоризирането на безопасността на пътната мрежа се оценяват от експертни екипи чрез инспекция на място, като най-малко един от членовете на експертния екип трябва да отговаря на изискванията на чл. 36д, ал. 4 и 5.

Чл. 36з. (1) Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез областните пътни управления извършва периодични инспекции на пътищата в експлоатация с оглед установяване на свързаните с пътната безопасност характеристики и предотвратяването на произшествия, както и за проучване на възможното въздействие на ремонтни работи по пътя върху безопасността на пътния поток. Инспекциите се извършват най-малко два пъти годишно с оглед гарантиране на достатъчни равнища на безопасност на конкретната пътна инфраструктура.

(2) Условието и редът за създаване на организация за безопасност на движението при извършване на строителни и монтажни работи по пътната инфраструктура, видът и начинът на поставяне на пътна маркировка, пътни знаци, пътни светофари и други средства за сигнализация се определят с наредбите по чл. 3, ал. 3 от Закона за движението по пътищата.

(3) Условието и редът за използване на пътните светофари, пътните знаци, пътната маркировка и другите средства за сигнализиране при организиране на движението по пътищата, отворени за обществено ползване, се определят с наредбата по чл. 14, ал. 1 от Закона за движението по пътищата.

(4) Контролът върху дейностите по ал. 2 се осъществява от оправомощени длъжностни лица на службите за контрол на Министерството на вътрешните работи и на Агенция „Пътна инфраструктура“.

§ 11. В чл. 49 се правят следните изменения:

1. Точка 5 се отменя.

2. Точка 7 се изменя така:

„7. национални програми за повишаване безопасността на движението по републиканските пътища.“

§ 12. В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата „пътища” съюзът „и” се заличава.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Общините финансират програми за повишаване безопасността на движението по общинските пътища.”

§ 13. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „300 до 2000 лв.” се заменят с „1000 до 5000 лв.”, а след думите „и 41” се добавя „или които нарушават изискванията за безопасност при извършване на строителни и ремонтни работи по пътищата” и се поставя запетая.

2. В ал. 2 думите „500 до 3000 лв.” се заменят с „2000 до 7000 лв.”.

§ 14. В чл. 54 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 1000 до 5000 лв.” се заменят с „от 4000 до 10 000 лв.”.

2. В ал. 2 думите „от 2000 до 7000 лв.” се заменят с „от 8000 до 15 000 лв.”.

§ 15. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създават т. 21 - 28:

„21. „Инфраструктурен проект” е проект за изграждане на нова пътна инфраструктура или за съществено изменение (реконструкция, основен ремонт/рехабилитация) на съществуваща пътна мрежа, която оказва въздействие върху пътния поток.

22. „Оценка на въздействието върху пътната безопасност“ е стратегически сравнителен анализ на въздействието на нов път или на съществено изменение на съществуващата пътна мрежа върху безопасността на пътната мрежа.

23. „Одит за пътна безопасност” е независима, подробна систематична проверка за техническа безопасност, свързана с проектните характеристики на пътен инфраструктурен проект, която обхваща всички етапи от планирането до началната експлоатация.

24. „Предварително въвеждане в експлоатация” е необходимият технологичен срок до един месец преди въвеждането на пътя в експлоатация за проверка на проектните характеристики.

25. „Начална експлоатация” е необходимият технологичен срок до един месец след въвеждането на пътя в експлоатация за проверка на проектните характеристики при експлоатационни условия.

26. „Категоризиране на участъци с висока концентрация на произшествия” е метод за установяване, анализиране и категоризиране на участъци с висока концентрация на произшествия от пътната инфраструктура, които са били в експлоатация повече от три години и по които са настъпили голям брой произшествия, предизвикали смърт, в съотношение с пътния поток.

27. „Категоризиране безопасността на пътната инфраструктура” е метод за установяване, анализиране и класифициране на части от съществуващата пътна мрежа чрез целенасочени инвестиции в пътните участъци с най-висока концентрация на произшествия и/или при които съотношението на ползите и разходите е най-високо (с най-висок потенциал) за намаляване на произшествията.

28. „Инспекция за безопасност” е обичайна периодична проверка на характеристиките и недостатъците, които налагат работи по поддръжка от съображения за безопасност.

29. „Пътна безопасност” е съвкупност от проектни и експлоатационни характеристики на републиканската пътна инфраструктура, които осигуряват безопасност на всички участници в движението.

30. „Лица или семейства, отглеждащи деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст” са:

- а) родител/родители (осиновител/осиновители);
- б) семейство на родини и близки или приемно семейство, в което децата са настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето;
- в) настойник или попечител в случаите, когато и двамата родители са неизвестни, починали или лишени от родителски права.”

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 16. Този закон въвежда изискванията на Директива 2008/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури (ОВ, L 319, 29.11.2008 г.).

§ 17. Изискванията и процедурите по този закон, свързани с управлението на безопасността на пътната инфраструктура, не се прилагат за тунелите по републиканските пътища, които са част от трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България, определени с Директива 2004/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните изисквания за безопасност за тунелите на трансевропейската пътна мрежа (ОВ, L 167, 30.4.2004 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 18. (1) До 31 декември 2012 г. одитът за пътна безопасност като част от оценката за съответствие се извършва от органите по чл. 142, ал. 6, т. 1 от ЗУТ или от консултанти, които отговарят на изискванията на чл. 166 – 168 от ЗУТ.

(2) Оценката на въздействието върху пътната безопасност задължително се извършва след влизането в сила на наредбата по чл. 36д, ал. 6.

(3) След 1 януари 2013 г. в състава на изпълнителите на процедурите по одит за пътна безопасност, по управление на безопасността на пътната мрежа и периодични инспекции за безопасност се включват задължително одитори, които отговарят на изискванията на чл. 36д, ал. 4 и 5.

§ 19. Наредбата по чл. 36д, ал. 6 се приема в срок до три месеца от влизането в сила на закона.

§ 20. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 54, 98 и 100 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 100, ал. 2 думите „чл. 10, ал. 2” се заменят с „чл. 10, ал. 1, т. 1”.

2. В чл. 139, ал. 5 думите „чл. 10, ал. 2” се заменят с „чл. 10, ал. 1, т. 1”.

3. В чл. 177:

а) в ал. 2 т. 1 се отменя;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Който управлява пътно превозно средство с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, установени от министъра на регионалното развитие и благоустройството, без да спазва установения за това ред, се наказва се с глоба от 300 до 2000 лв.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея накрая се поставя запетая и се добавя „а за повторно нарушение по ал. 3 наказанието е глоба от 500 до 3000 лв.“

4. В чл. 178, ал. 1 думите „от 100 до 1000 лв.“ се заменят с „от 1000 до 5000 лв.“

5. В чл. 179:

а) алинея 3 се изменя така:

„(3) Водач, който управлява пътно превозно средство по републиканските пътища без залепен валиден винетен стикер съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата или управлява пътно превозно средство, на което е залепен невалиден винетен стикер или винетен стикер с изтекъл срок, или винетен стикер с дизайн и графично оформление, различни от официално утвърдените, както и винетен стикер, на който в указаното поле не е вписан ръчно регистрационният номер, се наказва с глоба, както следва:

1. при управление на пътно превозно средство, предназначено за превоз на товари, и на състав от пътни превозни средства, както и на пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 6, т. 3, 4 и 5 от Закона за пътищата с 2 (две) и повече оси, които имат технически допустима максимална маса 12 (дванадесет) или повече тона - 3000 лв.;

2. при управление на пътно превозно средство, предназначено за превоз на пътници с повече от 8 (осем) места за сядане, без мястото на водача, или на пътно превозно средство, предназначено за превоз на товари с 2 (две) оси, както и на пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 6, т. 3, 4 и 5 от Закона за пътищата с 2 (две) оси или на теглещо ремарке, за което не е платена отделна винетна такса, и/или които имат максимално допустима маса, по-малка от 12 (дванадесет) тона - 1500 лв.;

3. при управление на пътно превозно средство за превоз на пътници с 8 места, без мястото на водача - 600 лв.;

4. при управление на пътно превозно средство за превоз на пътници с 8 или по-малко места с мястото на водача, на пътни превозни средства, предназначени за превоз на товари, и/или на пътни превозни

средства, предназначени за превоз на пътници и товари, с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 т, както и на пътните превозни средства от тази група с повишена проходимост - 300 лв.”;

б) създава се нова ал. 4:

„(4) Едноличен търговец или юридическо лице - собственик на пътно превозно средство, което ползва републиканските пътища без залепен валиден винетен стикер съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата или на което е залепен невалиден винетен стикер или винетен стикер с изтекъл срок, или винетен стикер с дизайн и графично оформление, различни от официално утвърдените, както и винетен стикер, на който в указаното поле не е вписан ръчно регистрационният номер, се наказва с имуществена санкция в размер, както следва:

1. когато пътното транспортно средство е от категорията по ал. 3, т. 1 - 4000 лв.;

2. когато пътното транспортно средство е от категорията по ал. 3, т. 2 - 2000 лв.;

3. когато пътното транспортно средство е от категорията по ал. 3, т. 3 - 800 лв.;

4. когато пътното транспортно средство е от категорията по ал. 3, т. 4 - 400 лв.;

в) досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 21. Глоби или имуществени санкции за невписване в указаното поле на годишния винетен стикер на регистрационния номер на пътното превозно средство се налагат от 1 януари 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ..... 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата

Основната цел на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата е въвеждане на основните изисквания от Директива 2008/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури, в която е отбелязано, че в Бялата книга от 12 септември 2001 г., озаглавена „Европейската транспортна политика до 2010 г.: време за вземане на решения“ е посочена необходимостта от извършване на оценки на въздействието върху безопасността и проверки за пътна безопасност, за да се установят и управляват участъците с висока концентрация на произшествия в Общността. В „Европейска програма за действие в областта на пътната безопасност, намаляване наполовина броя на пострадалите при пътнотранспортни произшествия в Европейския съюз до 2010 г.: споделена отговорност“ Европейската комисия определя пътната инфраструктура като третия стълб на политиката в областта на пътната безопасност, който следва значително да способства за постигане на целта за намаляване на произшествията в Общността.

Строителството на по-безопасна пътна инфраструктура и засилването на контрола за спазване на съответните законови разпоредби са част от стратегическите приоритети на Европейската програма в областта на пътната безопасност за периода 2011 - 2020 г.

Специфични мерки за подобряване безопасността на пътната инфраструктура, произтичащи от транспонирането и прилагането на Директива 2008/96/ЕО, ще станат част от Националната стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата на Република България за периода 2011 – 2020 г.

Законопроектът въвежда основните изисквания на Директива 2008/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури чрез прилагането на четири основни инструмента:

- оценка на въздействието върху пътната безопасност, с която се извършва стратегически сравнителен анализ на въздействието на нов път или на съществено изменение на съществуващата мрежа върху безопасността на пътната мрежа;

- одит за пътна безопасност, с който се осигурява независима, подробна и систематична проверка за техническа безопасност, свързана с проектните характеристики на пътен инфраструктурен проект, която обхваща всички етапи от планирането до въвеждането в експлоатация;
- управление на безопасността на пътната мрежа, с което да се осигури категоризиране на безопасността на пътната инфраструктура и установяване и класифициране на участъци с висока концентрация на произшествия от пътната инфраструктура;
- периодични инспекции за безопасност по време на експлоатация с оглед извършване на проверки на характеристиките и недостатъците, за които се налага постоянна поддръжка от съображения за безопасност;
- подробно разписани задължения на Агенция „Пътна инфраструктура”, произтичащи от прилагането на директивата: да организира планирането и възлагането на оценки на въздействието върху пътната безопасност и на одити за пътна безопасност на съответния етап от планирането, инвестиционното проектиране, при предварителното въвеждане в експлоатация на пътя и при неговата начална експлоатация; да одобрява план за пътна безопасност и докладите на одиторите за пътна безопасност и да взема съответните решения за всяка конкретна пътна инфраструктура; да води публичен регистър на одиторите за пътна безопасност; да извършва периодични инспекции на пътната инфраструктура с оглед установяване несъответствията на свързаните с пътната безопасност характеристики и предотвратяването на пътнотранспортни произшествия на пътищата от републиканската пътна мрежа в експлоатация.

Цел на законопроекта е и хармонизиране на законодателството на Република България с изискванията и принципите, приети в Европейския съюз, касаещи въвеждането на нов образец на Сертификатите за съответствие с техническите изисквания и техническа изправност за всички пътни превозни средства с двигатели „ЕВРО 3, 4 и 5”. От 1 януари 2009 г. е в сила новата Резолюция ITF/TMB/TR(2008)12, която замени предходната Резолюция СЕМТ/СМ(2005)9 FINAL. С нея е въведен нов образец на Сертификатите за съответствие с техническите изисквания и изискванията за безопасност. Новите образци се отнасят за всички пътни превозни средства с двигатели, покриващи стандартите на „ЕВРО III”, „ЕВРО IV” и „ЕВРО V”, и са задължителни за прилагане от 1 април 2009 г. за всички нови пътни превозни средства и такива, чийто издаден сертификат е бил загубен, унищожен или отнет от контролните органи. Тези сертификати се отнасят само за товарни автомобили и техните ремаркета (полуремаркета).

С цел повишаване на контрола и избягване на злоупотребите се предвижда задължение собственикът или ползвателят на пътно превозно средство собственооръчно да вписва в указаното поле на винетния стикер регистрационния номер на пътното превозно средство.

С цел облекчаване на пътуващите до или транзит през страната и увеличаване на приходите от винетни такси за ползване на републиканските пътища се регламентира задължение за длъжностните лица на Агенция „Митници“ да извършват продажба на винетни стикери на преминаващите пътни превозни средства през граничните контролно-пропускателни пунктове.

С промените се предвижда засилване на контрола по прилагането на винетната система и завишаване размерите на налаганите санкции на физически и юридически лица по Закона за движението по пътищата.

Основните очаквани резултати от прилагането на Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата са:

- повишаване на изискванията за пътна безопасност и гарантиране на тяхното спазване във всички фази от инвестиционния процес - планиране, инвестиционно проектиране и експлоатация на пътната инфраструктура, която е част от трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България; създава се възможност изискванията и процедурите, свързани с управлението на безопасността на пътните инфраструктури, да се прилагат и за републиканските пътища от трети клас и за общинските пътища;

- въвеждане изискванията на директивата към одиторите за пътна безопасност, които са съобразени с изискванията за оценка на съответствието на инвестиционните проекти и за строителен надзор от националното ни законодателство;

- завишаване размерите на налаганите санкции на физически и юридически лица по Закона за пътищата и по Закона за движението по пътищата при извършване на строителни и монтажни работи в нарушение на законови изисквания, като новите размери са съобразени с вида и тежестта на извършваните нарушения;

- повишаване на приходите от винетни такси чрез регламентиране на правомощия за длъжностните лица от специализираните звена на Агенция „Митници“ да извършват контрол и продажба на винетки на преминаващите пътни превозни средства през граничните контролно-пропускателни пунктове (ГКПП); увеличаване на приходите от такси за ползване на републиканските пътища и облекчаване ползвателите на пътищата, пътуващи до или транзит през страната, при закупуване на необходимата винетка на територията на ГКПП;

- засилване на контрола по прилагането на винетната система и превантивно въздействие чрез завишаване размерите на налаганите санкции на физически и юридически лица по Закона за движението по пътищата при управлението на пътни превозни средства без валиден винетен стикер или такъв с изтекъл срок.

В срок три месеца от влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата се предвижда издаване на наредба от министъра на регионалното развитие и благоустройството съгласувано с министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и с министъра на вътрешните работи, с която ще бъдат въведени техническите изисквания на директивата.

Предложеният законопроект няма да доведе до необходимост от разходване на допълнителни средства от държавния бюджет.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)